

Naturlig rening på villatomten

Kemikalier, slamsugning, soptunnor – nej tack. Hos Agneta Andersson och hennes man Lars är det naturen själv som tar hand om avfallet. Både det från hushållet och avloppsvattnet.

Av:
Anna Björe/TT

Agneta och Lars Andersson som bor utanför Mariefred tar hand om avlopp och hushållsavfall på ett naturligt sätt och slipper slamtömningar, kemikalier och soptunnor. I kompostlådorna som Lars har byggt av grovt ekvirke slängs rester från kök och höns hus som sedan används i trädgården. Bild: Jessica Gow/TT

Trädgården är vacker och grönskande och egentligen inte större en vanlig villatomt. På den ytan gömmer sig flera miljövänliga

reningsanläggningar där naturen spelar huvudrollen. Fast de syns knappt. Det som skvallrar om kretsloppstänket är kompostlådorna som Lars har byggt av grovt – och snyggt – ekvirke. Där slängs rester från kök och höns hus och bildar kompost som sedan används i trädgården. **Att den lilla dammen** med vass, säv, kaveldun och svärdslija är en del av avloppsreningen förstår man knappast. I själva verket består den av växter som rotat sig i bioblock där mikroorganismer frodas och tar hand om skadliga ämnen, till och med läkemedelsrester. Dammen utgör steg två – av som mest tre – i bioreningsverket som renar avloppsvattnet från kök, bad och toalett.

På en yta stor som en vanlig villatomt gömmer sig flera miljövänliga reningsanläggningar där naturen spelar huvudrollen. Bild: Jessica Gow/TT

– Vi har kunnat använda vatten från reningsdammen i sommar till bevattning när det har varit så torrt. Det är vi väldigt glada för och det är en extra bonus med vår anläggning, säger Agneta Andersson. Hon funderar på om det går att samla ihop vattnet från dammen till en buffert att ha om det skulle bli torrt även framöver. Men än har hon inte kommit på hur det kan göras.

Familjen har alltid levt sparsamt. Innan Agneta blev anställd på en plantskola drev hon ett eget företag som bara knappt gick runt och maken har en normal lön.

– Vi tar vara på det som går att använda, köper begagnat och låter det leva så länge det går. Att det sedan skonar miljön känns förstås extra bra. Vi gör så gott vi kan och tycker det är roligt att hitta på nya lösningar.

Trädgården är vacker och grönskande och egentligen inte större en vanlig villatomt. Vatten från reningsdammen har kunnat användas till bevattning av växterna. Bild: Jessica Gow/TT

Därför är det inte så konstigt att de såg sig om efter en långlivad reningsanläggning som är miljövänlig och sköter sig själv när de var tvungna att byta ut sin dåvarande trekammarbrunn efter en kommunrevision. Reningsanläggningar behöver vanligtvis bytas ut efter ett antal år och för Anderssons var det dags för fyra år sedan.

FAKTA

Tre steg mot rent vatten

Steg 1:

De tunga partiklarna i avloppsvattnet sjunker mot botten om man använder en fungerande trekammarbrunn. Eller så får slammet brytas ned i bioreningsanläggningens första steg, en stor kammare varifrån det pressas vidare till en andra kammare där mikroorganismer bryter ned slammet. Det gör att man slipper regelbundna slamtömningar.

Steg 2:

Naturliga vattenväxter och en stor mängd mikroorganismer rotar sig i bioblock – sammansatta spiralrör med en mycket stor effektiv yta som mikroorganismerna trivs att växa på. Vattnet syresätts med en luftpump för att få en gynnsam miljö.

Steg 3:

Polonitkalk fångar upp fosfor i avloppsvattnet. Alla behöver inte steg 3.

Källa: www.alnarpcleanwater.se

– Vi hade läst om biologisk rening och blev intresserade. Nu har vi haft det sedan 2016 och det fungerar utan problem.– ingen lukt, inget underhåll, inga kemikalier. Vi anslöt även det tredje steget i reningen, fast det egentligen inte är nödvändigt hos oss. Det är en fosforfälla som gör att pH-värdet i spillvattnet blir

för högt för att bevattna med. Så det leder vi ut via vår gamla trekammarbrunn i stället.

De var så tidigt ute med att skaffa den biologiska anläggningen att kommunen där de bor tog det säkra före det osäkra och beslöt att fosforfällan var nödvändig fast den egentligen bara ska installeras om det finns känsliga vattendrag i trakten.

Familjen Andersson har sitt eget kretslopp och behöver varken sophämtning eller slamsugning. Mikroorganismer renar avloppet och matavfallet komposteras. Bild: Jessica Gow/TT

Finns det ingen nackdel med deras reningsverk? Jo, möjligen priset. Det kostade dem runt 200 000 kronor inklusive allt arbete.

– Då grävde jag ändå en del själv för vi ville inte ha in en grävmaskin i trädgården. Å andra sidan kräver reningsverket inte tömningar, kemikalier och annat som kostar pengar, plus att livslängden är lång. Så det lönar sig i längden. Man kan behöva slamtömma någon gång men det har inte varit aktuellt för oss hittills.

– Vi brukar ha öppen trädgård på sommarhalvåret med många besökare. Det är jättemånga som är intresserad av vår avloppsrening, säger Agneta Andersson.

Paret Andersson brukar ha öppen trädgård på sommarhalvåret. Det är många som är intresserade av deras avloppsreningBild: Jessica Gow/TT

FAKTA

Skaffa bioreningsverk?

- Prata alltid med kommunen där du bor om regler, skyddsgrad, ansökan med mera.
- Ring runt, begär offert och jämför. Det finns olika tillverkare med snarlika lösningar och de kan variera i storlek och pris.
- Rot-avdrag kan vara möjligt att få för installationsarbetet.
- Läs mer om Agneta och Lars Anderssons trädgård på <http://www.brantatappanstradgard.n.nu>